

Brussel, 12.7.2022
COM(2022) 342 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

Aanbeveling voor een Besluit van de Raad

**houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen namens de Europese Unie
over een internationale overeenkomst inzake kunststofverontreiniging**

BIJLAGE

RICHTSNOEREN VOOR DE ONDERHANDELINGEN OVER EEN INTERNATIONALE OVEREENKOMST INZAKE KUNSTSTOFVERONTREINIGING

- 1) In het kader van het intergouvernementele proces overeenkomstig resolutie 5/14, aangenomen tijdens de vijfde zitting van de United Nations Environment Assembly (UNEA) die een wereldwijd open onderhandelingsforum biedt, zal de Commissie ernaar streven door onderhandelingen te komen tot sluiting van een internationale overeenkomst inzake kunststofverontreiniging¹ (hierna “kunststoffenovereenkomst” genoemd).
- 2) De Commissie streeft er namens de Europese Unie naar een alomvattend onderhandelingsresultaat te bereiken dat de hieronder uiteengezette doelstellingen en beginselen omvat.
- 3) In de kunststoffenovereenkomst zullen juridisch bindende en niet-bindende benaderingen voor de partijen worden uiteengezet om de kunststofverontreiniging te verminderen en de algehele duurzaamheid en circulariteit van kunststoffen te vergroten vanuit een levenscyclusperspectief. Het precieze toepassingsgebied van de beoogde internationale overeenkomst is nog niet bekend, maar het mandaat voor het intergouvernementeel onderhandelingscomité benadrukt dat het maatregelen moet omvatten gedurende de gehele levenscyclus van kunststoffen, met inbegrip van het ontwerp, de productie, de consumptie en het afvalbeheer van kunststoffen, inclusief de productie van secundaire grondstoffen.
- 4) De verplichtingen moeten worden geformuleerd, onder meer in de preambule van de kunststoffenovereenkomst, door middel van een reeks algemene doelstellingen, beginselen en waar passend streefcijfers om de duurzame en circulaire productie en consumptie en het afvalbeheer van kunststoffen te verbeteren, teneinde het duurzame gebruik van terrestrische en mariene ecosystemen te beschermen, te herstellen en te bevorderen, de oceanen, zeeën en mariene hulpbronnen in stand te houden en duurzaam te gebruiken voor duurzame ontwikkeling, de uitstoot van broeikasgassen in verband met kunststoffen te verminderen en duurzame consumptie- en productiepatronen te waarborgen, met inbegrip van duurzame productie en consumptie van kunststoffen en het verbod op of de geleidelijke afschaffing van materialen en producten, waar passend. De beginselen moeten het volgende omvatten:
 - erkenning van ontwerpen voor circulariteit en duurzaamheid als basis voor het vermijden van afval en het waarborgen van duurzame kunststofproducten die gemakkelijk herbruikbaar en/of recyclebaar zijn tot producten van hoge kwaliteit (bijvoorbeeld bevordering van het gebruik van gerecycleerde kunststoffen in nieuwe producten);
 - de nadruk leggen op kunststoffen die verantwoordelijk zijn voor het merendeel van de afvalproductie en -verontreiniging (met inbegrip van verontreiniging van de zee) en die mogelijk kunnen worden vervangen door duurzamere

¹ Deze aanduiding staat voor een overeenkomst in de zin van artikel 2, lid 1, punt a), van het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht, en laat de benaming onverlet die de ondertekenaars van de overeenkomst er uiteindelijk voor zullen kiezen, bijvoorbeeld conventie, verdrag of overeenkomst.

producten, producten met een geringere milieueffecten of andere materialen (waarbij de gevolgen voor de levenscyclus geringer zijn);

- de uitbanning van verbindingen en additieven die de duurzaamheid en circulariteit van kunststoffen in gevaar brengen, met inbegrip van onder invloed van zuurstof afbreekbare kunststoffen en gevaarlijke additieven (zoals stoffen op basis van lood en cadmium, vlamvertragers, ftalaten, PFAS);
- bijzondere aandacht voor de gevolgen van microplastics die rechtstreeks worden uitgestoten in een vorm die biologisch beschikbaar is voor organismen en die niet kunnen worden verwijderd zodra zij zich in het milieu bevinden, en de noodzaak om de opzettelijke toevoeging van microplastics in verschillende producten waarvoor alternatieven beschikbaar zijn, uit te bannen en het onbedoelde vrijkomen van microplastics aan te pakken;
- erkenning van de noodzaak om te zorgen voor een goed circulair beheer en algemene milieuvoordelen van biogebaseerde en biologisch afbreekbare kunststoffen, hoewel zij slechts een klein percentage van de kunststoffen op de wereldmarkt vertegenwoordigen;
- het centrale belang van gescheiden inzameling van kunststofafval als middel om een milieuhygiënisch verantwoord beheer van afval, met inbegrip van recycling, levensvatbaar te maken en het algemene afvalbeheer in overeenstemming met de afvalhiërarchie te verbeteren;
- erkenning dat de samenleving (via de belastingbetaler) en het milieu de externe kosten van het beheer van kunststofafval, de inzameling van en verontreiniging door zwerfvuil niet mogen dragen, en dat regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moeten worden toegepast om ervoor te zorgen dat deze kosten worden gedragen door degenen die kunststoffen of kunststofhoudende producten in de handel brengen;
- de toepassing van de afvalhiërarchie, met een langer gebruik, hergebruik en preventie van afval als uiteindelijke prioriteit, met bijzondere aandacht voor afvalbeperkende maatregelen voor belangrijke producten en de bestrijding van zwerfvuil, ook in het mariene milieu;
- overeenstemming over het feit dat bij de overbrenging van kunststofafval de ondernemingen de garantie moeten geven dat het land/de installatie van bestemming in staat is het afval volgens hoge normen te beheren, te verwerken en te recyclen, in overeenstemming met het akkoord van Bazel, indien van toepassing.

In deze doelstellingen wordt rekening gehouden met: i) het recht op een schoon en gezond milieu, zoals erkend door de VN-Mensenrechtenraad, ii) internationale solidariteit, iii) de tijdige uitwisseling van gegevens, indicatoren, beoordelingen en informatie over producten en materialen, iv) adequaat en gestroomlijnd nationaal/regionaal en mondiaal toezicht op de vooruitgang, rapportage en verificatie, v) het faciliteren van onderzoek, beoordelingen en kennis, en mogelijkheden om het publiek in staat te stellen om geverifieerde en tijdige informatie te gebruiken en te begrijpen, en vi) de noodzaak om rekening te houden met de nauwe banden tussen de gezondheid van mens, dier en milieu. Het billijkheidsbeginsel moet als leidraad dienen voor de werkzaamheden, onder meer door middel van benaderingen die rekening houden met handicaps en die genderresponsief zijn.

- 5) De kunststoffenovereenkomst moet ook bepalingen bevatten met betrekking tot:
- het institutionele kader;
 - regels voor toekomstige regelgeving;
 - monitoring, openbaarmaking van gegevens, nalevings- en verantwoordingsmechanismen in alle fasen van de levenscyclus: i) grondstoffen voor de productie van kunststoffen; ii) vervaardiging van kunststof en kunststofproducten, met inbegrip van ontwerp; iii) consumptie/gebruik van kunststofproducten; iv) afvalbeheer, kunststofzwerfvuil en verontreiniging door microplastics;
 - verplichtingen en eigenaarschap van de landen, alsook overheidsbrede/sectoroverschrijdende benaderingen die leiden tot een betere mobilisatie van alle bevoegdheden en middelen en tot coherentie op het gebied van preventie van kunststofverontreiniging, vermindering van de productie van kunststofafval en een verschuiving naar duurzame consumptie en productie en respons op mondiaal, regionaal, nationaal en gemeenschaps-/lokaal niveau, en
 - financiële steun, technische bijstand en capaciteitsopbouw met het oog op:
 - de doeltreffende uitvoering van de kunststoffenovereenkomst en de daarmee samenhangende verbintenissen en
 - de verbetering van nationale en regionale mechanismen voor de preventie van kunststofverontreiniging, monitoring, gegevens, indicatoren, rapportage en verificatie, paraatheid en respons (met inbegrip van mechanismen voor coördinatie tussen instanties en sectoren);
 - regels voor de verwerking van kunststofafval door middel van de uitvoering van maatregelen zoals regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, waarbij niet alleen overheidsinstanties of financiële instellingen worden belast, maar ook de vervuilers;
- onlosmakelijk verbonden met bovengenoemde categorieën van bepalingen of met de doeltreffendheid van de kunststoffenovereenkomst in het licht van de algemene doelstellingen en beginselen ervan.
- 6) De kunststoffenovereenkomst moet gericht zijn op de vaststelling van materiële bepalingen en verbintenissen, met name op de hierboven genoemde kerngebieden, en daarbij tevens de koers uitzetten voor toekomstige onderhandelingen, onder meer door middel van bijlagen en/of protocollen. Juridisch bindende bepalingen kunnen worden aangevuld met niet-bindende bepalingen (zoals richtsnoeren, normen en verklaringen).
- 7) Alle lidstaten van de Verenigde Naties en regionale (economische) integratieorganisaties waaraan de lidstaten van de Verenigde Naties bevoegdheden hebben overgedragen voor aangelegenheden die verband houden met de bepalingen van de overeenkomst, moeten partij kunnen worden bij de kunststoffenovereenkomst of een van de bijbehorende protocollen. De Commissie moet ervoor zorgen dat de toekomstige kunststoffenovereenkomst passende bepalingen bevat, op basis van die van recente multilaterale milieuovereenkomsten, die de Unie in staat stellen partij te worden bij die overeenkomst. Er moeten ook specifieke regelingen worden vastgesteld voor samenwerking met relevante internationale organisaties en niet-gouvernementele belanghebbenden.

- 8) Er moet ook worden nagedacht over overgangsperioden voor de uitvoering en de daarmee samenhangende steun, met bijzondere aandacht voor de behoeften van laag- en lagermiddeninkomenslanden.
- 9) De Commissie zal de Unie vertegenwoordigen in het intergouvernementeel onderhandelingscomité dat belast is met de ontwikkeling van een kunststoffenovereenkomst, zoals bepaald in Resolutie 5/14 van de UNEA, en in alle voorbereidende of aanverwante instanties.
- 10) De Commissie moet erop toezien dat de kunststoffenovereenkomst in overeenstemming is met de wetgeving en het beleid van de Unie ter zake, alsook met de verbintenissen van de Unie in het kader van andere relevante multilaterale overeenkomsten.
- 11) De Commissie moet de onderhandelingen voeren in overeenstemming met de desbetreffende geldende wetgeving van de Unie.